

Hikâye

Üç Günün Öyküsü

NAHİT ERUZ

Ne biçim seçimdi bu yani?Bütün genel müdürler, yardımcıları, daire başkanları, şube müdürleri şaşırıp kalmışlardı.

Haberler birbirini tutmuyordu.

Gazeteler ayrı bilgiler veriyor, parti merkezleri ayrı, radyo, televizyon deseniz daha bir ayrı. Aynı kaynaktan alınan haberler de saat başı değişiyordu.

Sayılar karmakarışık olmuştu. Kim önde, kim geride belli değildi.

Üstelik, müsteşar yardımcısının yazdığı sayılar genel müdürün yazdıklarını tutmuyor, genel müdür yardımcıları, daire başkanları ayrı ayrı notlar getiriyorlardı.

Şaşkındı herkes.

Müsteşar yardımcısı:

- Bu sayıları, sabaha karşı televizyondan yazdım, diyordu.

Elindeki sayılar ona uymayan bir genel müdür karşı çıkıyordu buna:

- Ama efendim, benimki sabahın beşinde radyonun verdiği bilgiler, diyordu.

- Öyle ama ben bu sayıları parti merkezinden aldım!

- Partiler yan tutar diye ben aramadım onları. Filan gazeteye telefon açıp sordum, bu sayıları verdiler!

- Bizim arkadaşlar sandık sandık dolaşıp derlemişler bu sayıları!

- Ben hiç birisine güvenmeyip açtım bizim il'e telefonu, oradan yazdırdılar bana!

- Canım o sizin ildeki sayılardan bize ne? Genel durum ne olacak, onu bilmek gerek!

Herkesin verdiği sayılara göre partilerin çıkaracağı milletvekilleri bulunuyor, birbirinden çok ayrı Şeyler çıkınca hepsinin ortalaması alınıyordu. Ortalaması alınan sayılara göre, hangi partinin kaç milletvekili çıkarabileceği hesaplanıyor, daha sonra da aday listeleri ortaya seriliyor ve kimlerin seçilebileceği saptanmaya çalıŐılıyordu.

Yapılan hesaplara göre seçilmesi gerekenler belli olunca da, kimini sevinç, kimini üzüntü sarıyordu.

Herkesin hesaplara daldığı bir sıra, daire başkanlarından biri sevinçle bağırılıyordu:

- EskiŐehir'den benim arkadaŐ kazanıyor! Ötekiler, hep bir ağızdan merakla soruyorlardı bukez:

- Hangi partiden?

- CHP'den canım!

Tam bu sırada da genel müdürlerden biri atılıyordu.

- Bizim Ali de kazanıyor be!

Gene hep bir ağızdan soruluyordu:

- Hangi partiden?

- AKP'den canım!

Genel müdür yardımcılarında biri büyük bir rahatlık içindeydi:

- Bizim ordan, çok iyi görüŐtüđüm, çok samimi  arkadaŐım birden geliyor meclise!

Bu kez, daha büyük bir ilgiyle ona soruluyordu aynı soru:

- Hangi partiden?

- Biri CHP, biri AKP, teki de MHP'den!

Derken hesaplar başka yöne kayılıyordu. Eldeki sayılara göre hangi partinin ne kadar milletvekili çıkaracağı bir yana bırakılıyor, seçilecek duruma gelenlerin hangilerinin hangi genel müdürün, ya da daire başkanının, Şube müdürünün yakını olduğu hesaplanmaya baŐlanıyordu.

Sonra da, bunların üzerine sorular sıralanıyordu ardı ardına.

- Çok yakının mı?

- Sözüün geçer mi?

- Kafa yapısı nasıl adamın?

Bakanlık kuruldu kurulalı böylesine sıkı bir çalışma görülmemişti belki de. Müsteşarı, yardımcıları, genel müdürler, daire başkanları, genel müdür yardımcıları, şube müdürleri belki de hiçbir zaman böylesine bir araya gelmemiş, birbirlerinin söylediklerini böylesine candan dinlememişlerdi. Hele hele sabahın sekizinde, odacılardan da önce, böylesine toplanılmamıştı bakanlıkta. Her biri ayrı kafa yapısında, ayrı düşüncede, ayrı partilerin desteğinde olan bunca genel müdür, daire başkanı, müsteşar yardımcısı bir konu üzerinde böylesine birleşmemişti.

Tüm işler durmuştu.

Tartışmalar, hesaplar, hesaplar yapılıyordu durmadan.

Zaman öğleye varıyordu. Odacılar çay kahve taşıyorlardı habire. İş için aranan olursa, sekretere emirler veriliyordu "toplantıdalar dersin" diye.

Radyo ve TV sürekli açık tutuluyor, odada bulunanların her biri ayrı bir yere telefon etip sayılar yazıyordu.

Kimin sevindiği, kimin üzüldüğü, kimin hangi partinin kazanmasını istediği belli değildi.

Oysa alınan sonuçlara göre kimin üzülmesi, kimin sevinmesi gerektiğini odadakilerin hepsi de biliyorlardı.

Ama, bunu ortaya koyan olmayınca ve de dışardan bakınca bu insanları birbirinden ayırmak olanaksızdı.

İlk günün ikindi üzeri, telefon çaldı birden.

Bütün tartışmalar durdu, konuşmalar sustu. Telefonun ikinci kez çalmasına zaman bırakmadan müsteşar yardımcısı kaptı ahizeyi.

Herkesin bakışı ondaydı.

- Ne? diye sordu müsteşar yardımcısı.

Sonra da önündeki kağıda bir şeyler yazdı. Bir gülümseme, yüz çizgilerini değiştirdi. Bakışlarını odadakilerde dolaştırırken, bütün gözlerin kuşkuyla kendi üzerinde olduğunu gördü. Soru dolu bakışlardı bunlar. Suskun, soluk bile almaktan çekinen insanların soru dolu bakışları.

Telefonun ahizesini yerine bırakırken:

- İki yüz otuz beşi bulmuş, dedi müsteşar yardımcısı.

Gene hep bir ağızdan sordu odadakiler:

- Hangi parti?

- CHP canım!

Biraz önce tartışanlar, karmaşık hesaplar yapanlar, seçilebilecekler arasında arkadaşlarını, yakınlarını arayanlar, kuşkulu saatler geçirenler sanki onlar değilmiş gibi birden değişiverdiler.

Odadaki tüm genel müdürleri, müsteşar yardımcılarını, daire başkanlarını, genel müdür yardımcılarını, şube müdürlerini bir sevinçtir kapladı. Bu sevincin yürekten olup olmadığını anlamak da güçtü. Ama öylesine birleşik bir se-vinç ki, sanki hepsi de aynı partiyi tutmuşlar, aynı düşüncedelermiş gibi. Bundan da öte, hepsi de aynı partiden aday olup da seçilmişler gibiydiler.

Hesapların iyiden iyiye karışık olduğu sıralarda AKP'den, MHP'den seçilecekler arasında arkadaşları olduğunu söyleyenler, o sözleri hiç etmemiş gibiydiler.

Unutulmuştu o partideki arkadaşlar, yakınlar, silinivermişlerdi birden. Aday listeleri yeniden ortaya serilmiş, bu kez yeni hesaplar yapılmaya başlanılmıştı:

Bu iki yüz otuz beş kişi arasına kimler girebiliyordu?

Hep birlikte sevinen, hep birlikte gülen bu insanlar, çaktırmadan birbirini süzüyordu. Sonra da, kazanan bu parti için kim neler yapmış, nasıl çalışmış, kimlere ne öneriler gelmiş de kabul etmemişler anlatılıp durdu.

Ertesi sabah gene aynı odaya doluştular. Bir gün önceki sevinç dağılmıştı. Gene ilk sabahki gibi kuşkulu sözler edilmeye başlanmıştı. Gene hiç kimse

hangi parti için çalıştığını söylemiyor, yan tutmuyordu. Bir gün önceki adamlar gitmiş, onların yerine bambaşka birileri gelmişti sanki. Sabaha dek derlenen sayılarda değişme olmuştu. Bu değişmelere göre de öteki partilere sahip çıkanlar, eski arkadaşlıkları yeniden ortaya çıkaranlar vardı. Yeni sayılara göre iki yüz otuz beş aşağılara doğru kayıyordu. İlk gün akşamüstü oluşan birlik, aşağılara doğru kayan sayılarla dağılıyordu şimdi. Buna karşılık başka bir parti yukarılara doğru tırmanıyordu.

Gene şaşkındı herkes.

TV ve Radyo sürekli açık tutuluyor, telefonlar çalışıyor, gazetelerdeki sayılar ortaya konup yeniden tartışılıyordu.

Sıkıntılı havayı bol bol çay kahve içmekle dağıtmaya çalışıyorlardı.

CHP'nin düşüp AKP'nin yükseldiğini gören biri heyecanlanıp bağırmıştı:

- Vay anasını be! Bana liste başını önermişlerdi de ben istememiştim!

Ötekiler hep birden sormuşlardı:

- Hangi partiden?

- AKP'den canım!

Kimileri belli belirsiz gülümsemişlerdi bu yanıtı.

Bir başkası:

- Dayım ne kadar üsteledi birader seçim öncesi, diye hayıflanıyordu. İlle katıl şu partiden dedi de sözde beğenmediydik!

- Ne bilirsin kardeşim, diyordu öteki de. Bu meret de önceden kestirilemiyor ki.

Konuşmalar sürüyordu ama her kafadan bir ses çıkıyordu artık. Ne var ki, hiç kimse ötekini siyasal görüşünden ötürü, dileklerinden ötürü suçlamıyordu. Birbirlerine karşı kuşkulu, ama sözlerde, davranışlarda özenliydimler.

Akşama doğru sayılar gene değişmişti. Parti başkanlarından biri açıklama yapmıştı resmen. Yeni haberler gelmişti. Telefonlar çalışmıştı durmadan.

Tam o sırada davullu zurnalı araçlar geçmişti büyük gürültülerle. Hepsi birden koşuşmuştu pencerelere.

Odadakiler yeniden birleşiverdiler. Birkaç saat önceki kuşku yok oluverdi.

- Belliydi canım, dediler.

- Ne belliydi yahu?

- CHP'nin kazanacağı!

Başka partilerin adaylık önerilerini kabullenmediklerine hayıflananlar bu kez yeniden sevindiler bu değişikliğe.

Biri oldukça pişkin çıktı:

- Zaten ben bu durumu tahmin ettiğim için kabul etmemiştim adaylığı, dedi.

Ne biçim seçimdi bu yani?

Günün yirmi dört saatinde elli kere yön değiştiriyordu. Neyse ki, odadakileri daha da zor durumda bırakmadan çabucak belli olmuştu sonuç. Hemen de aday listeleri masanın üzerine yayılmıştı. Sonuç üzerine, kimin bakan olabileceği üzerine yorumlar yapıldı. Başlarına kim gelebilirdi, kim gelmeliydi? Hesaplar, tartışmalar oldukça uzun sürdü bunun için de.

İkinci günün bitişi, ilk güne göre daha belirgin bir durum ortaya çıkarmıştı. İkinci gün biterken herkes birbirini kutlayıp dağıldılar odadan.

*

Üçüncü gün sabah gene erkenden toplanılmıştı. Gene sabahın seki-zinde, odacılardan da önce.

Herkesin elinde ayrı ayrı gazeteler ayrı ayrı sayılar. Listeler, listeler. Gene şaşırılmış daire başkanları, genel müdürler, yardımcılar. Kim ne söyleyeceğini bilemez durumda. Radyo, televizyon, gazeteler kesin olduğu söylenen sayılar vermişlerdi.

Buna göre, bir gün önceki hesaplar gene altüst olmuştu.

Suskundu herkes.

Ne edeceklerini, ne diyeceklerini bilemez durumda bekleştiler bir süre. Saatler geçtikçe durum daha da açıklığa kavuşmuştu. Tek başına

kazanan parti yoktu.

Ya bir akşam önceki hesaplar nederen çıkmıştı peki? Kimler uydurmuşlardı bu sayıları? Nasıl işti bu? Artık bu değişkenlik içinde biraz önceki suskunluk da kalmamış, tartışmalar karmakarışık bir hal almıştı. Gene her kafadan ayrı bir ses çıkıyordu.

Yorumlar gene çok yönlüydü, çok değişti.

Sonunda, daire başkanlarından biri kestirip attı:

- Bırakın kardeşim, ne diye kafa yorup duruyoruz? Memuruz biz yahu! O kazanmış, bu kazanmış bize ne?

Onayladılar ötekiler de:

- Haklısın canım, dediler. Zaten memurun politikayla ne ilgisi olabilir ki?